

**Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin
Birlikte Kullanımı ile İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
DEĞERLENDİRME RAPORU**

BİRİNCİ BÖLÜM

T.C. Sağlık Bakanlığı “*Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik*” çerçevesinde gittikçe artan sayıda Devlet Üniversitesi ile birlikte kullanım protokolü imzalamıştır. Ancak bugüne kadar yürürlüğe konulan yönetmelik ve protokoller Tıp Eğitimi alanında ciddi sorunlara yol açmış, bu sebeple ilgili yönetmelik, ilk uygulamasından bu zamana kadar geçen 9 yıllık sürede mahkeme kararlarıyla beş kez değişmiştir. Çıkarılan son yönetmelik sahada yaşanan sorunların çözümüne beklenen katkıyı sağlamaktan uzak görünmektedir. Bir önceki yönetmelik için Tıp Dekanlar Konseyi olarak bir rapor hazırlayıp, YÖK ve Sağlık Bakanlığı ile paylaşmıştık. Bu raporda bahsedilen sorunlar ve çözüm önerileriyle ilgili bazı iyileştirmeler yapılmış olsa da yeterli olmadığı görülmektedir. Geline bu aşamada birlikte kullanım pratiğinde Tıp Eğitiminin Akreditasyon ve Kalite Yönetimi Standartları başta olmak üzere ulusal-uluslararası standartlarda yürütülebilmesi için geniş katılımlı yeni bir rapor hazırlamak gereği hâsıl olmuştur. Bunun için Sağlık Bakanlığı ile birlikte kullanım protokolü imzalayan Tıp Fakültesi Dekanlarının katkılarıyla “Tıp Dekanları Yürütme Kurulu” adına bu rapor hazırlanarak aşağıda sunulmuştur.

Raporun birinci bölümünde; birlikte kullanım sürecine ilişkin Tıp Fakültesi Dekanlarının sahada yaşadığı sorunlar ve çözüm önerilerini içeren bir genel bilgi notu, ikinci bölümünde; mevcut yönetmelik maddeleriyle ilgili detaylı bir değerlendirme mevcuttur. Raporumuzun sorunun kalıcı çözümüne bir katkısı olmasını umut ediyor, daha güçlü bir Tıp Eğitiminin çok daha güçlü bir Sağlık Hizmeti Sunumu sağlayacağı inancı ile Tıp Eğitimi ile Sağlık Hizmeti Sunumunun birbirini geliştiren ve tamamlayan bir bakış açısıyla planlanabileceğini vurgulamak istiyoruz.

A) BİRLİKTE KULLANIM PRATIĞİNDE TIP FAKÜLTELERİNİN SORUNLARI

- 1) Birlikte kullanım mevzuatında sağlık hizmeti sunumu yanında Yükseköğretim alanında düzenlemeler getirilmesine ve Yükseköğretimi düzenleyen anayasal kurum YÖK olmasına rağmen hukuki dayanak maddesinde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa atıf yapılmamakta, YÖK kanununun öğretim elemanlarına yüklediği eğitim ve araştırma görev ve sorumlulukları sürekli ikinci planda kalmaktadır.
- 2) Birlikte kullanım yönetmeliğinin hukuki dayanağı olarak, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu gösterilmekte fakat bazı usul ve esaslar eğitim, araştırma ve sağlık hizmeti sorumluluğunun bütünüyle Başhekime ait olduğu birlikte kullanım protokolü imzalamamış Eğitim ve Araştırma Hastaneleriyle ilgili düzenlemeleri içeren Ek-1 inci maddesine dayanılarak ihdas edilmektedir. Bu durum Tıp Fakültesi Dekanlıklarını etkisizleştirmekte ve dolayısıyla Tıp Eğitimi zayıflatmaktadır.
- 3) Birlikte kullanım mevzuatında büyük şehir olmayan illerde Devlet Üniversitelerine Üniversite Hastanesi açma izni verilmeyerek, Tıp Fakültelerine Sağlık Bakanlığının yereldeki devlet hastaneleri ile birlikte kullanım protokolü yapmak dışında başka bir seçenek bırakılmamaktadır.
- 4) Yönetmelikte birlikte kullanılan sağlık tesisi döner sermayesinden üniversitelerin bilimsel araştırma projelerinin (BAP) finansmanı için yapılan %5 katkı payı ayrılması 2547 sayılı YÖK kanununun 58 inci maddesine aykırı olarak metinden çıkarılmıştır. Bu durum hastane döner

sermayesine katkı sağlayan akademisyen hekimler ve Tıpta Uzmanlık öğrencilerinin bilimsel çalışma ve araştırma geliştirme çalışmalarını olumsuz etkilemektedir.

- 5) Yeni yönetmelik aynı sağlık tesisi için birden fazla üniversite ile birlikte kullanım ve/veya işbirliği protokolü imzalanması halinde sadece bir fakültenin dekanını Dekan olarak tanımlamakta, bu Dekanın sağlık tesisindeki “öğretim elemanı sayısına göre” belirleneceğini ve birden fazla üniversite ile birlikte kullanımdaki sağlık tesisinin bütün klinik ve laboratuvarlarında ilgili çekirdek eğitim müfredatına uygun tek bir program uygulanacağını hükme bağlamaktadır. Bu durum Tıp Fakültelerinin eğitim programlarının özellikle yatay ve dikey entegrasyon temelli özgün eğitim yapısı ve içeriği açısından ciddi sorunlara ve tartışmalara yol açacaktır. Ayrıca Dekan olarak tanımlanmayan diğer Fakültenin Dekanı/Dekanlarının görev, yetki ve sorumlulukları ve Tıp ve Tıpta Uzmanlık öğrencileri ile ilişkileri ve bu öğrencilerin eğitimlerindeki rolleri belirsiz kalmaktadır.
- 6) Yeni yönetmelikte birlikte kullanımdaki Tıp Fakültesi öğretim elemanları ile Dekanın görüşü alınarak hastane yönetimi tarafından ayrı ayrı bireysel sözleşme imzalanabileceği, sözleşmelerin feshedilebileceği, sözleşmesi feshedilen veya yenilenmeyenlerin hastanedeki görevinin sona ereceği yer almaktadır. Ancak sözleşme yapma-yapmama ve fesih kriterlerinin nasıl belirleneceğine dair hiç bir hüküm bulunmamaktadır. Bu durum uygulamada mali dengesizliklere, huzursuzluklara, akademik kadroların boşalmasına ve Tıp lisans ve Tıpta Uzmanlık öğrencilerinin eğitimlerinin aksamasına yol açacaktır.
- 7) Yeni yönetmelikte öğretim elemanları ile bireysel sözleşme yapılması klinik içerisinde sağlık hizmetleri bakımından aynı işi yapmasına rağmen performans hedefi belirlenmeyen ve sözleşme yapılmayan Sağlık Bakanlığı kadrolarında çalışan uzman hekimleri ile üniversite kadrolarında çalışan öğretim elemanları arasında Anayasa ve Kanunlar önünde eşitlik ilkesini bozacak, çalışma ve eğitim haklarına engel oluşturacak ve Yükseköğretim Kurumlarına zarar verecektir.
- 8) Üniversitelerde eğitim-öğretim, akademik faaliyetlerin ve bilimsel araştırmaların planlanması-yürütülmesi Akademik Kurullar, Anabilim/Bilim Dalı, Bölüm Başkanlıkları ve Dekanlıkların sorumluluğunda 2547 sayılı YÖK kanununa göre yürütülen süreçlerdir. Ancak yönetmelik Dekana karşı sorumlu olan klinik/laboratuvar eğitim sorumlularının atanmasını eğitim sorumluluğu bulunmayan Başhekimlerin yetkisine vermekte, yıllık Tıp Eğitim planları Başhekimliğe sunulmakta ve ders zaman çizelgesini Başhekim hazırlamaktadır. Tıp ve Tıpta Uzmanlık eğitiminin düzenlenmesi ile ilgili yetkilerin hiç bir eğitim sorumluluğu bulunmayan hastane yöneticilerine devredilmesi hem hukuki anlamda hem de etik olarak uygun değildir.
- 9) Yönetmelikte klinik/laboratuvarlarda Anabilim Dalı Başkanı, Eğitim Sorumlusu ve İdari Sorumlunun farklı kişiler olmasına yol açan bir düzenleme yapılması klinik/laboratuvar işleyişini olumsuz etkilemekte, çatışmalara yol açmakta, Tıp ve Tıpta Uzmanlık eğitiminin bütüncül yapısını olumsuz etkilemektedir.
- 10) Yönetmelikte sorumluluk, iş ve görev tanımlarında akademik unvanların dikkate alınmaması, nitelikli sağlık hizmeti sunumunun teşvik edilmesi yerine herkese eşit iş yükü anlayışı ile göreceli bir eşitlik sağlanmaya çalışılmakta ancak akademik adalet ve verimlilik göz ardı edilmektedir.
- 11) Tıp Fakültesi öğretim elemanlarının birlikte kullanım protokolü gereği Tıp Fakültesi dışındaki üniversite birimlerinde verdiği teorik ve pratik derslerin süreleri toplanarak aktif iş gün katsayısından düşülmekte, bu durum önemli oranda performans kaybına yol açmaktadır. Bu nedenle Tıp Fakültesi öğretim elemanlarının diğer Fakülte ve Yüksekokullarda ders görevlendirilmeleri yapılamamakta ve üniversitelerin sağlık alanındaki diğer birimlerinin eğitimleri olumsuz etkilenmektedir.
- 12) Tıpta Uzmanlık eğitimi veren birimler eğitim kliniği kabul edilerek, birim performans uygulamasına geçilmekte ve Tıpta Uzmanlık öğrencilerine birim performansından ek ödeme verilmekte, böylece Tıpta Uzmanlık eğitimi veren kliniklerde çalışan öğretim elemanları akademik

eğitim çalışmalarına karşılık maddi zarara uğramaktadır. Bu durum klinik ii huzursuzluğa yol açtığı için uzmanlık eğitimi verilmesi istenmemektedir.

- 13) Tıp Fakóltesi oğretim elemanlarının hastanede verdikleri sağlık hizmeti sunumu nedeniyle yapmak zorunda oldukları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına verilen devlet desteği bedelleri bazı Sağlık Bakanlığı Hastanesi dóner sermaye işletmeleri tarafından Bakanlıktan alınan hukuki góruře dayanarak karşılanmamaktadır.
- 14) Akademik personelin maaşına yansıtılan akademik teşvik için kendi üniversitesine başvuran ve hak kazanan oğretim üyelerinin Sağlık Bakanlığı ek ödeme yönergesine göre dóner sermaye ek ödemesine yansıyan bilimsel çalışma destek puanı için Başhekimliklere başvuruları kabul edilmemektedir. Eğitim ve akademik çalışmalar için ayrılan zamanda dóner sermaye performans puanı yapamayan oğretim elemanları bir de bilimsel çalışma destek puanından yararlanamamaktadır.

B) GELİŐİM/DEĐİŐİM/ÇÖZÜM ÖNERİLERİMİZ

- 1) Birlikte kullanım yönetmeliğinin hukuki dayanak maddesinde bir Yükseköğretim kurumuyla Tıp ve Tıpta Uzmanlık eğitimini içeren birlikte kullanım ve işbirliği mevzuatı düzenlendiği için öncelikle ve özellikle 2547 sayılı YÖK kanununa atıf yapılmalı, Tıp Eğitimini düzenleyen hükümler YÖK mevzuatları ile uyumlu olmalıdır.
- 2) Birlikte kullanım yönetmeliğinin ana hukuki dayanağı 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun Ek-1 inci maddesi değil, Sağlık Bakanlığı ile Üniversitelerin ilgili birimlerinin birlikte kullanım usul ve esaslarını düzenleyen Ek-9 uncu maddesi olmalıdır.
- 3) Aynı sağlık tesisi için birden çok üniversite ile birlikte kullanım ve/veya işbirliği protokolü imzalanması halinde her bir Tıp Fakóltesi Dekanlığının kendi oğrencilerinin eğitim oğretim süreçlerinden sorumlu olması doğal olanıdır ve bu yetki başka bir Tıp Fakóltesi Dekanına birlikte kullanım mevzuatı ile devredilemez. Bunun mümkün olmaması durumunda eğitim programları için yetkilendirilen Dekanın üniversitenin ilgili sağlık tesisinde “Tıp lisans oğrencisi” bulunan Fakóltenin Dekanı olması ve bu durumda ilgili sağlık tesisi ile birlikte kullanım protokolü imzalayan diğer Fakóltenin Dekanı/Dekanlarının eğitim alanında görev, yetki ve sorumluluklarının da bu yönetmelikte ayrıca tanımlanması gereklidir.
- 4) Birlikte kullanım mevzuatına göre idare edilecek sağlık tesislerinde unvanlı oğretim üyelerinin sevk ve idaresinden sorumlu olacak olan Başhekimlerin en az Doçent unvanlı olan eğitim görevlileri veya oğretim üyeleri içinden atanması liyakat açısından daha uygun olacaktır.
- 5) Kurum Eğitim Sorumlusu Tıp Lisans Eğitimi yürütölen ve Tıp Fakóltesi Dekanlığının bulunduğu sağlık tesislerinde Tıp Fakóltesi dekan yardımcıları arasından, sadece Tıpta Uzmanlık eğitimi yürütölen Tıp Fakóltesi Dekanlığının bulunmadığı sağlık tesislerinde profesör veya doçent unvanlı oğretim üyesi veya eğitim görevlileri arasından atanmalıdır.
- 6) Tıp Eğitimi ve Tıpta Uzmanlık eğitiminin; yönetim, planlama ve uygulama aşamalarının tamamında Dekanlık, Anabilim/Bilim Dalları ve ilgili eğitim kurulları tam yetkili ve sorumlu olmalı, eğitim sorumlularının tamamını Dekan atamalı, klinik derslere ilişkin zaman izelgesi Dekan ve ilgili eğitim kurulları tarafından planlamalı, tüm bu eğitim planlarına göre Başhekimlik tarafından sağlık hizmeti sunumu planlaması yapılmalıdır.
- 7) Klinik/laboratuvarda Anabilim Dalı Başkanlarının eğitim sorumluluğu yanında idari sorumlu da olması klinik işleyiş için daha uygun olacaktır. Bu mümkün olmazsa Doçent veya Profesör unvanlı bir oğretim üyesi unvana göre idari sorumlu olarak belirlenmelidir. Birden fazla aynı unvanda oğretim üyesi varsa Başhekimin tercih yetkisi olmalıdır.

- 8) Protokol imzalanacak sağlık tesisi için ön değerlendirme raporunu hazırlayacak komisyona başkanlık yapacak üye akademik liyakat ve protokol kuralları dikkate alınarak belirlenmeli ya da üye sayısı artırılarak, İl Valisi veya Vali Yardımcısı başkanlığında toplanmalıdır.
- 9) Hastane Başhekimliğinin klinik ve temel bilimlerdeki ğretim elemanları ile bireysel sözleşme yapıp yapmama veya sözleşmeyi feshetme kararları mutlaka Tıp Eğitimi Standartları dikkate alınarak, Dekanlığın uygun görüşüyle alınmalı ya da bu kararlar ilgili kurullar vasıtası ile şeffaf karar süreçleri oluşturularak verilmelidir.
- 10) Tıp Fakültesi kadrosunda bulunan ancak sözleşme imzalanmayan ğretim elamanlarının birlikte kullanılan sağlık tesisinde Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitim Standartları dikkate alınarak “Eğitim Amaçlı” çalışabilmesinin yolu açılmalıdır.
- 11) Hastane döner sermayesine katkı sağlayan akademisyen hekimler ve uzmanlık ğrencilerinin bilimsel çalışma ve araştırmalarına Eğitim Araştırma Hastanesi olmanın gereği olarak destek verilmeli, niversite Bilimsel Araştırma Projelerinin (BAP) finansmanı için döner sermaye gelirlerinden %5 katkı payı ayrılmasına 2547 sayılı Yüksek ğretim Kanunu’nun 58 inci maddesine göre yeniden başlanmalıdır. Bu kesintinin öncelikle sağlık hizmeti ve sağlık eğitimi alanlarında yapılacak bilimsel araştırma faaliyetlerinde kullanılması hükme bağlanmalıdır.
- 12) Tıp ve Tıpta Uzmanlık ğrencilerine ve bunların dışında kalan sağlık eğitimi veren Fakülte ve Yüksekokullarda eğitim vermenin performans kaybına yol açmayacağı bir birlikte kullanım tip protokolü ve ek ödeme yönetmeliği oluşturulmalı, eğitime ayrılan srelerin-saatlerin toplanarak aktif iş gün katsayısından düşülmesinden vazgeçilmelidir.
- 13) Tıpta Uzmanlık eğitimi vermeye başlayan eğitim kliniklerinde uzmanlık ğrencilerinin birim performansından döner sermaye katkı payı alması uygulaması kaldırılmalı, uzmanlık ğrencilerinin hastane ortalamasından döner sermaye alması sağlanmalıdır.
- 14) ğretim elemanlarının sağlık hizmeti sunumu nedeniyle yaptırılmak zorunda oldukları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına verilen devlet desteği bedelleri Sağlık Bakanlığı kadrosundaki doktorlar için uygulandığı gibi sağlık hizmeti sunulan hastane döner sermayesinden karşılanmalıdır.
- 15) Mecburi hizmet kadrolarına atanan uzman doktorların mecburi hizmet sonrası atandığı ilden hemen ayrılmaması, Tıp Fakültesi ğretim yesi kadrolarının güçlendirilmesi ve sağlık hizmeti sunumu yanında ilgili sağlık tesisinde yrtlen eğitimlerin aksamaması için bulunduğu ilde birlikte kullanım protokolü imzalanan Tıp Fakülteleri kadrolarına mecburi hizmetleri bitmeden atanmasının n açılmalıdır.
- 16) Akademik teşvik için kendi niversitesine başvuran ve hak kazanan ğretim yelerinin Sağlık Bakanlığı ek ödeme yönergesine göre döner sermaye ek ödemesine yansıyan bilimsel çalışma destek puanı için Başhekimliklere başvurularının n açılmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNETMELİK MADDELERİNİN DEğERLENDİRMEĞİ

1. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Kapsam

MADDE 2 (1)

b) Birlikte kullanım kapsamında, Tıp ve Diş Hekimliği Fakülteleri Dekanlarının görüşü alınarak sözleşme imzalanan ğretim elemanları ile bu Fakültelerin kadrosunda bulunan ğretim elemanı dışındaki diğer personelden sözleşme imzalanan personeli,

Değerlendirme ve Değişiklik nerisi:

Tıp Fakültesi kadrosunda Tıp ve Tıpta Uzmanlık eğitiminde görev alan ancak sözleşme imzalanmayan veya sözleşmeleri feshedilen öğretim elemanlarının birlikte kullanılan sağlık tesisinde “eğitim amaçlı” çalışma usul ve esasları bu yönetmelik kapsamına alınmalıdır.

2. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Dayanak

MADDE 3 (1)

Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 372 inci maddesi ile 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 1 inci ve Ek 9 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 372 nci maddesi hastanelerin idari yapılanması ilgili bir maddedir ve birlikte kullanımla veya Tıp ve Tıpta Uzmanlık eğitimiyle direkt ilgili bir düzenleme değildir. Temel Sağlık Hizmetleri Kanununun amacı birinci maddesinde “sağlık hizmetleriyle ilgili temel esasları düzenlemek” olarak belirlenmiştir. Bu nedenle ilgili kararname ve kanun maddelerine dayanarak, Tıp ve Tıpta Uzmanlık eğitimini kapsayan bir Yükseköğretim alanı ile ilgili mevcut mevzuat hükümleriyle çelişen ek bir düzenleme yapılması hukuka uygun değildir. İlgili yönetmelikte birlikte kullanıma açılan sağlık tesislerinde sağlık hizmetleriyle ilgili temel esaslar yanında bir Yükseköğretim Kurumuyla Tıp ve Tıpta Uzmanlık eğitimini içeren birlikte kullanım ve işbirliği mevzuatı düzenlendiği için özellikle 2547 sayılı YÖK kanununa atıf yapılmalıdır.

Bunun yanında Temel Sağlık Hizmetleri Kanununun Ek 1 inci maddesi, bazı sağlık personelinin ataması ile ilgili olup, birlikte kullanım mevzuatından önce Eğitim Araştırma Hastanelerinde yürütülen Tıpta Uzmanlık eğitiminde görev alacak personel, bunların eğitim görevlisi olarak atanmaları, sözleşmeli çalışmaları ve eğitim veya idari sorumlu olarak görevlendirilmeleri ile ilgili bir maddedir. Bu sebeple 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun birlikte kullanım dışında kalan Eğitim Araştırma Hastaneleri ile ilgili olan Ek 1 inci maddesine atıf yapılması uygun olmayıp, bir Yükseköğretim Kurumuyla birlikte kullanımını düzenleyen Ek 9 uncu maddesine atıf yapılması yeterlidir.

3. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Tanımlar

MADDE 4 (1)

b) Başhekim: Birlikte kullanım protokolü bulunan sağlık tesisinin, ilgili üniversitenin görüşü alınarak profesör veya doçent unvanını haiz veyahut doktor öğretim üyesi veya eğitim görevlisi kadrosunda bulunan tabiplerden Bakanlıkça atanan Başhekimini; aynı yerleşke içinde birden fazla hastane bulunması durumunda bu hastanelerin müşterek yönetimi için görevlendirilmiş koordinatör Başhekimini,

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

Birlikte kullanım mevzuatına göre idare edilecek sağlık tesislerinde görevlendirilecek Başhekimlerin en az Profesör unvanlı, Profesör görevlendirilemiyorsa Doçent unvanlı öğretim üyeleri veya eğitim görevlileri arasından atanması daha doğru olacaktır.

4. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Tanımlar

MADDE 4 (1)

ç) **Dekan:** Üniversitenin birlikte kullanım ve/veya işbirliği protokolü kapsamındaki ilgili Fakülte Dekanını, aynı sağlık tesisi için birden çok üniversite ile birlikte kullanım ve/veya işbirliği protokolü imzalanması halinde birlikte kullanımdaki sağlık tesisinde görev yapan öğretim elemanı sayısı en fazla olan ilgili Fakültenin Dekanını, klinik veya branş bazlı işbirliği protokolü imzalanması halinde ilgili klinik veya branşta görev yapan öğretim elemanı sayısı en fazla olan ilgili Fakültenin Dekanını,

Ayrıca yönetmeliğin eğitim sorumlusu ve idari sorumlunun görev ve yetkilerini belirleyen 10 uncu maddesinin 1 inci fıkrasında “Eğitim sorumlusu, müfredatı uygun olarak ilgili mevzuat çerçevesinde tıpta ve dış hekimliğinde lisans ve uzmanlık eğitimlerinin planlanması, yürütülmesi ve denetiminden dekana karşı sorumludur. Birden fazla üniversite ile birlikte kullanımdaki sağlık tesislerinin bütün klinik/laboratuvarlarında ilgili çekirdek eğitim müfredatına uygun tek bir program uygulanır.” İfadesi bulunmaktadır.

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

Aynı sağlık tesisi için birden çok üniversite ile birlikte kullanım ve/veya işbirliği protokolü imzalanması halinde hastane yönetiminin tek bir Dekanı muhatap alması, bu Dekanın sağlık tesisinde görevli “öğretim elemanı sayısına” göre belirlenmesi ve birden fazla üniversite ile birlikte kullanımdaki sağlık tesisinde bütün klinik/laboratuvarlarında ilgili çekirdek eğitim müfredatına uygun tek bir program uygulanması özgün Tıp Eğitimi yapısı ve içeriği açısından yürütülebilir değildir. Birlikte kullanım protokolü imzalanan her bir Tıp Fakültesi Dekanlığının kendi öğrencilerinin eğitim öğretim süreçlerinden sorumlu olması doğal olanıdır ve bu yetki başka bir Tıp Fakültesi Dekanına birlikte kullanım mevzuatı ile devredilemez. Bunun mümkün olmaması durumunda eğitim programları için görevlendirilen Dekanın üniversitenin ilgili sağlık tesisinde “Tıp lisans öğrencisi” bulunan Fakültenin Dekanı olması ve bu durumda ilgili sağlık tesisi ile birlikte kullanım protokolü imzalayan ancak Dekan olarak tanımlanmayan diğer Fakültenin Dekanı/Dekanlarının eğitim alanında görev, yetki ve sorumluluklarının da bu yönetmelikte ayrıca tanımlanması gereklidir.

5. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Tanımlar

MADDE 4 (1)

d) Eğitim sorumlusu: Tıpta ve Dış Hekimliğinde ilgili programdaki lisans ve uzmanlık eğitiminin yürütülmesinden sorumlu olan her bir klinik/laboratuvar için Dekanın görüşü alınarak Başhekim tarafından bir yıllık süreyle görevlendirilen öğretim üyesini veya eğitim görevlisini,

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

Önceki yönetmelikte yer alan Program Yöneticilerini Dekanın görüşünü alarak Başhekimin ataması maddesini, Danıştay hukuka uygun bulmayarak iptal etmişti. Yeni yönetmelikte Program Yöneticisi tanımı kullanılmamış ancak Eğitim Sorumlusu tanımı kullanılarak Danıştay kararının amacı göz ardı edilmiştir. Üstelik eğitim sorumlusunun program yöneticisinde bulunmayan Tıp Lisans Eğitim sorumluluğuna da sahip olduğu ifade edilerek eğitim alanındaki yetkileri genişletilmiştir.

Temel Sağlık Hizmetleri Kanunu Ek madde 9 da (Ek cümleler: 20/8/2016-6745/39 md.) “Birlikte kullanımdaki sağlık tesislerinde tıpta uzmanlık ve lisans eğitimleri, Sağlık Bakanlığı uzmanlık öğrencilerinin eğitimi de dâhil olmak üzere, ilgili mevzuata göre ilgili Fakülte Dekanının yetki ve sorumluluğunda yürütülür” hükmü mevcuttur. Yine bu yönetmeliğin 8 inci maddesinin 1 inci fıkrasında; “Tıp ve dış hekimliğinde lisans ve uzmanlık eğitimleri, birlikte kullanımdaki sağlık tesislerinde ilgili Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Dekanın yetki ve sorumluluğunda yürütülür” denilmektedir.

Dekanın tam sorumlu ve yetkili olduğu eğitim alanında eğitim sorumluluğu bulunmayan Başhekim atama yetkisi verilmesi hem kanun hem de yönetmelik ile çelişki oluşturmaktadır.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 1 inci maddesinde “Eğitim ve araştırma hastanelerinde eğitim görevlilerinden biri hastane yöneticisi tarafından bir yıllık süre için ilgili birimin eğitim sorumlusu olarak görevlendirilir” hükmü mevcuttur. Ancak bu madde bir Tıp Fakültesi ile birlikte kullanım protokolü imzalamamış Eğitim Araştırma Hastanelerinde yürütülen Tıpta Uzmanlık eğitimiyle ilgili bir maddedir. Eğitim Araştırma Hastaneleri bir üniversite ile birlikte kullanım içinde olmadıkları dönemde sağlık tesisinde Tıpta Uzmanlık eğitiminden sorumlu olacak bir Tıp Fakültesi Dekanı bulunmuyordu ve Dekan olmadığı için Başhekiminin Tıpta Uzmanlık eğitimi sorumluluğunu taşıması bir mecburiyetti. Bu yüzden Başhekim Tıpta Uzmanlık eğitimini yürütebilmek için birim eğitim sorumlularını belirlemek durumundaydı. Daha sonra birlikte kullanımı düzenlemek için bu kanuna eklenen Ek madde 9 da Tıp Lisans ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi sorumluluğunu net olarak birlikte kullanım protokolü imzalanan Üniversitenin Tıp Fakültesi Dekanına vermiş ve ilgili sağlık tesisinde Başhekimin Tıpta Uzmanlık Eğitimi sorumluluğu da doğal olarak kalkmıştır. Tıp Lisans ve Tıpta Uzmanlık yetki ve sorumluluğu Tıp Fakültesi Dekanında olduğuna göre kendisine bağlı çalışacak birim eğitim sorumlularının Dekan tarafından atanması doğal ve doğru olmalıdır. Bu sebeple Ek 1 inci maddeye dayanılarak öğretim üyesi veya eğitim görevlileri arasından Başhekim tarafından Tıp Lisans ve Tıpta Uzmanlık Eğitim sorumluluğu bulunan Birim Eğitim Sorumlusu atanması hukuka uygun değildir.

Bunun yanında 28983 sayılı “Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği” madde 8 (2) nin c) bendinde tanımlanan Program Yöneticisi için “Birlikte kullanım protokolü ile çalışan Bakanlık hastanelerinde Tıp Fakültesi anabilim/bilim dalı başkanları” denilmektedir. Program yöneticisi yerine bu yönetmelikte tanımlanan benzer yetki ve sorumluluk taşıyan birim eğitim sorumlusu da ilgili Anabilim/Bilim Dalı Başkanları olmalıdır. Aksi takdirde Bilim Dalı/Ana Bilim Dalı Başkanlarının eğitim birimleriyle doğrudan ilişkisi koparılmış olacaktır.

Tıp Fakültesi ile birlikte kullanım protokolü imzalamış bir hastanede Tıp Lisans ve Tıpta Uzmanlık eğitiminin yönetim, planlama ve uygulama aşamalarının tamamında Dekanlık, Anabilim/Bilim Dalı Başkanları ve ilgili eğitim kurulları tam yetkili ve sorumlu olmalı, Eğitim Sorumlularının tamamını Dekan atamalıdır.

Ayrıca Tıpta Uzmanlık Eğitiminin süresi açısından da birer yıllık görevlendirmelerin eğitim programını hazırlama, takip ve değerlendirme açısından sorunlu olduğu açıktır. Sağlık Bakanlığı birlikte kullanım mevzuatı yürürlükteki TUK mevzuatı ile de uyumlu olmalıdır.

6. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Tanımlar

MADDE 4 (1)

f) İdari sorumlu: İlgili klinik/laboratuvarda sunulan sağlık hizmetinin yirmi dört saat esasına göre kesintisiz olarak yürütülmesinden sorumlu, Başhekim tarafından görevlendirilen en az uzman hekim unvanlı hekimi,

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

Tıpta Uzmanlık Eğitiminin sağlık hizmet sunumu da dâhil olmak üzere teorik ve uygulamalı tüm faaliyetleri kapsayan niteliği dikkate alındığında bu süreçle ilgili yetki ve sorumlulukların ayrıştırılması (eğitim sorumlusu ve idari sorumlu) pratik gerçeklerle uyuşmadığı gibi, yetki sınırları ve birbirleriyle ilişkisi net olarak belirlenmediğinden/belirlenemeyeceğinden ciddi çatışmalara ve yetki karmaşasına yol açmaktadır. Kliniğin işleyişinin aksamaması, eğitim faaliyetleri ve sağlık hizmetinin koordineli çalışabilmesi ve çift başlılığa meydan vermemek için Eğitim Sorumlusunun İdari Sorumluluğu da

yürütmesi esas olmalıdır. Eğer bu ayırım yapılacaksa ilgili klinik/laboratuvarında Doçent veya Profesör unvanlı bir öğretim üyesi bulunması halinde unvana göre İdari Sorumluluğun yürütülmesi, birden fazla aynı unvanlı öğretim üyesi varsa Başhekimin bunlar arasında tercih yetkisi bulunması daha uygundur.

7. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Tanımlar

MADDE 4 (1)

1) **Kurum Eğitim Sorumlusu:** Tıpta ve Diş Hekimliğinde lisans ve uzmanlık eğitiminin yürütülmesinden sorumlu, Başhekimin görüşü alınarak Dekan tarafından görevlendirilen öğretim üyesini,

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 9 uncu maddesinde; “Dekan, hastane yöneticisinin görüşünü alarak varsa profesör, yoksa doçent unvanını haiz öğretim üyelerinden birini, doçent de yoksa yardımcı doçent veya eğitim görevlilerinden birini eğitim sorumlusu olarak görevlendirir” hükmü bulunmaktadır. Bu hüküm birlikte kullanılan sağlık tesislerinde sadece Tıpta Uzmanlık Eğitimi yürüttüğü için Dekan veya Dekan yardımcısı bulunduramayacak Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakülteleri için uygun olabilir. Kurum Eğitim Sorumlusu Tıp Lisans Eğitimi yürütülen sağlık tesislerinde Dekan yardımcıları arasından, sadece Tıpta Uzmanlık Eğitimi yürütülen sağlık tesislerinde profesör veya doçent unvanlı öğretim üyesi veya eğitim görevlileri arasından atanmalıdır.

8. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Protokolün imzalanması, feshi ve diğer uygulama esasları

MADDE 7 (2)

Birlikte kullanım protokolü imzalanacak sağlık tesisinin insan gücü ve diğer tüm kaynakları hakkında, hastanenin bulunduğu İl'in İl Sağlık Müdürünün başkanlığında, Başhekim ve Dekandan oluşan komisyon tarafından ön değerlendirme raporu hazırlanır. Ön değerlendirme raporu, protokol imzalanacak sağlık tesisi için alınacak uygun görüş yazısı ekinde yer alır.

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

İl Sağlık Müdürlerinin, akademik liyakat ve protokol sıralamasına aykırı olarak bu komisyona başkanlık etmesi makul değildir. Bazı yerlerde Dr. öğretim üyesi veya uzman hekim olan il sağlık müdürleri, profesör olan Dekanın bulunduğu komisyona başkanlık edebilecekleridir. Bu komisyon ya Dekan başkanlığında toplanmalıdır ya da üye sayısı artırılarak İl Valisi veya Vali Yardımcısı başkanlığında oluşturulmalıdır.

9. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Protokolün imzalanması, feshi ve diğer uygulama esasları

MADDE 7 (8)

Birlikte kullanımdaki sağlık tesisi tarafından, üniversitenin Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi öğretim elemanları ve bunların kadrosunda bulunan öğretim elemanı dışındaki diğer personel ile ilgili Fakülte Dekanının görüşü alınarak, ayrı ayrı bireysel sözleşme imzalanabilir. Birlikte kullanımdaki üniversitenin Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi dışındaki üniversite personeli ile de rektörün görüşü alınarak sözleşme imzalanabilir.

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

Mevzuatta Temel Tıp Bilimleri Bölümü öğretim üyeleri de dâhil olmak üzere, tüm öğretim üyeleri ile sözleşme imzalanması esas olmalı, sözleşme yapma ve yapmama yetkisi keyfiliğe yol açacak şekilde tek bir kişiye veya tarafa verilmemeli, ya bu yetki Tıp Eğitim Standartları dikkate alınarak eğitimin aksamamasını sağlamak için Başhekim ve Dekana birlikte verilmeli ya da bunun için bir komisyon kurularak şeffaf karar süreçleri oluşturulmalıdır. Yine sözleşme yapma ve yapmama kriterleri çerçeve olarak tanımlanmalı, tip sözleşme metni bu yönetmelik ekinde yer almalıdır. Ayrıca sözleşme yapılmayan ancak Tıp Eğitiminde rol alan klinisyen öğretim üyelerinin hastanede eğitim amaçlı çalışmalarının yolu açılmalı ve çalışma usul ve esasları netleştirilmelidir.

Bunun yanında hastanede çalışma imkânı olmayan bazı Temel Tıp Bilimleri öğretim üyeleriyle ne şekilde bir sözleşme imzalanacağı bu yönetmelikte net olarak ifade edilerek farklı uygulamaların önü kesilmelidir.

10. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Protokolün imzalanması, feshi ve diğer uygulama esasları

MADDE 7 (10)

Sözleşme süresi en fazla üç yıldır. Süre sonunda tekrar sözleşme imzalanabilir. Sözleşme bitiminden bir ay önce tarafların aksine yazılı bildirim yoksa sözleşme kendiliğinden birer yıllık sürelerle uzar. Ancak sözleşme şartlarına aykırı davranılması halinde veya performans hedeflerindeki gerçekleştirmeler dikkate alınarak süresinden önce de sözleşmeler feshedilebilir. Sözleşmesi sona erdirilen veya yenilenmeyen üniversite personelinin hastanedeki görevi sona erer ve bu personel üniversitedeki diğer görevlerini yürütmeye devam eder.

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

Bu yönetmelikte sözleşme feshedilme kriterleri çerçeve olarak tanımlanmalı, sözleşme fesih yetkisi keyfiliğe yol açacak şekilde tek bir kişiye veya tarafa verilmemeli, “Tıp Eğitim Standartları” dikkate alınarak eğitiminin aksamaması göz önünde bulundurularak, Başhekim ve Dekana birlikte verilmeli bunun için bir komisyon kurularak şeffaf karar süreçleri oluşturulmalıdır. Ayrıca sözleşmeleri feshedilen ancak Tıp Eğitiminde rol alan öğretim üyelerinin hastanede eğitim amaçlı çalışmalarının yolu açılmalı ve çalışma usul ve esasları net olarak belirlenmelidir.

11. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Eğitim hizmetleri

MADDE 8 (5)

Eğitim hizmetlerinin aksamadan yürütülmesi için Dekan, Başhekim görüşünü alarak varsa profesör yoksa doçent unvanlı öğretim üyelerinden birini, doçent de yoksa doktor öğretim üyesi veya eğitim görevlilerinden birini Kurum Eğitim Sorumlusu olarak görevlendirir. Dekan veya Kurum Eğitim Sorumlusu, yıllık lisans ve lisansüstü eğitim planlarını hazırlayarak performans hedeflerinde değerlendirilmek üzere Başhekime sunar. Klinik derslere ilişkin zaman çizelgesi Başhekimce planlanır.

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

2547 sayılı YÖK kanununa göre lisans ve lisansüstü eğitim planları tek kişi tarafından değil Fakültelerin ilgili kurulları tarafından düzenlenir ve Üniversite Senatosunun onayından geçer. Bu programların yürütülmesinden Dekan sorumludur. Dekan veya Kurum Eğitim Sorumlusu tarafından hazırlanan eğitim planlarının eğitim ile ilgili herhangi bir yetkisi ve sorumluluğu bulunmayan Başhekime sunulması ve Başhekimin klinik derslere ilişkin zaman çizelgesini planlaması; 2547 sayılı YÖK kanunu ve Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği başta olmak üzere Yükseköğretim mevzuatlarına

uygun değildir. Eğitim Faaliyetlerinin Planlanması Ve Yürütülmesinde Görev, Yetki Ve Sorumluluk Dekanlığa, İlgili Anabilim/Bilim Dalı Başkanlıklarına ve ilgili akademik kurullar tarafından yürütülmeye devam edilmeli, Başhekimliğe sorumluluk alanında bulunmayan bir yetki verilmemelidir.

Bu maddenin “Dekan, akademik kurullarca hazırlanan ve onaylanan yıllık lisans ve lisansüstü eğitimi planlarını ve araştırma planlarını hazırlayarak performans hedeflerinde değerlendirilmek ve sağlık hizmeti sunumunu planlamak üzere Başhekimliğe gönderir.” şeklinde düzenlenmesi daha uygun olacaktır.

12. İlgili Yönetmelik Maddesi:

Mali hususlar

MADDE 11 (4)

Birlikte kullanımdaki sağlık tesisinin döner sermaye gelirlerinden; ilgili mevzuatı gereğince Hazine payı, 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi gereğince ayrılacak pay ile Bakanlık merkez payı ayrılır. Kalan miktar, 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen oranları geçmeyecek şekilde Ek Ödeme Yönetmeliği hükümlerine göre personele ek ödeme olarak dağıtılır.

Değerlendirme ve Değişiklik Önerisi:

Yönetmelikte döner sermaye gelirlerinden Üniversitelere Bilimsel Araştırma Projelerinin (BAP) finansmanı için pay ayrılması hükmünün yer almadığı görülmektedir. Birlikte kullanım çerçevesinde Hastane döner sermayesine katkı sağlayan Tıp Fakültesi öğretim üyelerinin ve uzmanlık öğrencilerinin bilimsel çalışmalarına ve araştırma geliştirme alanlarına destek verilmelidir. Bunun için daha önce Üniversite Bilimsel Araştırma Projelerinin (BAP) finansmanı için döner sermaye gelirlerinden %5 katkı payı ayrılmasına 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 58 inci maddesine göre yeniden başlanmalıdır. Bu kesintinin öncelikle sağlık hizmeti ve sağlık eğitimi konularında yapılacak bilimsel çalışma ve araştırma faaliyetlerinde kullanılması hükme bağlanabilir.